מאות נבטי פתילת-מדבר Calotrpis procera גדולה בחוף הכנרת – האם רמז להתחממות האקלים?

דוד פורת , חוג כלנית וקיבוץ אפיקים – david_15148@yahoo.com
אבי שמידע, כלנית – avi.shmida@gmail.com
תאריך תצפית – 27.11.2017
פירסום: 3.12.2017

פתילת-מדבר גדולה *Calotrpis procera* הוא עץ נמוך ממוצא טרופי יובשני (סודני) הגדל בישראל בעיקר בערבה ובבקע ים-המלח מאילת ועד יריחו. באזור הבקעה הצפונית ועמק בית-שאן מספר האתרים של פתילת-המדבר קטן ביותר וחופי הכנרת ושולי הכבישים בחופיה מהווים למעשה את הקצה הצפוני של תפוצתה.
מזה חמישים שנה ויותר עוקבים חובבי הטבע אחרי פרטים חדשים של פתילת-מדבר ואלה נדירים ביותר באזור הכנרת ומופיעים רק בשולי כבישים ומקומות מופרעים. לאחרונה (נובמבר 2017) צפינו במאות נבטים וצמחונים אשר נבטו וצמחו בחוף המתייבש של הכנרת ממש מתחת לטיילת הראשית של טבריה, בשולי טיילת יגאל-אלון בינות לחלוקים הנחשפים בשנתיים האחרונות של החוף ההולך ונסוג בעקבות השנים השחונות באזור. בשטח רואים גם צמחונים בגודל 15-30 ס"מ אשר נבטו השנה וגם שיחים נמוכים בעלי פרי ירוק נפוח אשר ככל הנראה נבטו בשנה שעברה.

נבטים וצמחונים של פתילת מדבר גדולה בחופי הכנרת הנחשפים בעקבות נסיגת המים. צילם: דוד פורת ©
להגדלה - לחצו על התמונות

פרי של פתילת-מדבר גדולה על צמח שנבט (ככל הנראה) בעונה הקודמת. צילם: דוד פורת ©

התופעה של צמחים חדשים מוזרים ומעניינים הצצים בחופי הכנרת איננה חדשה. בשעתו דווח על **כף-אווז אדומה**, מיני **דו-מוץ** ומינים זרים נוספים אשר נובטים ומאכלסים את החוף החדש הנחשף בעקבות נסיגת המים. ואולם, להופעה של מאות הצמחים של פתילת-מדבר יש כנראה משמעות נוספת: ייתכן שיש בכך קשר לעליית הטמפרטורה שחלה בשנים האחרונות באזור במקביל למגמת ההתייבשות. אנו עוקבים במיוחד אחרי התבססותם של מינים סודניים באזור צפון הארץ כעדות אפשרית להתחממות האקלימית הגלובלית הפוקדת את כדור הארץ. אמנם עד כה לא מצאנו נבטים חדשים של **פתילת-מדבר גדולה** מסביב לעצים הנדירים של פתילת-מדבר הידועים באזור הכנרת והצפון. ואולי מאות הפרטים החדשים שהופיעו על רצועת החוף המתייבשת מהווים עדות עקיפה לכך?

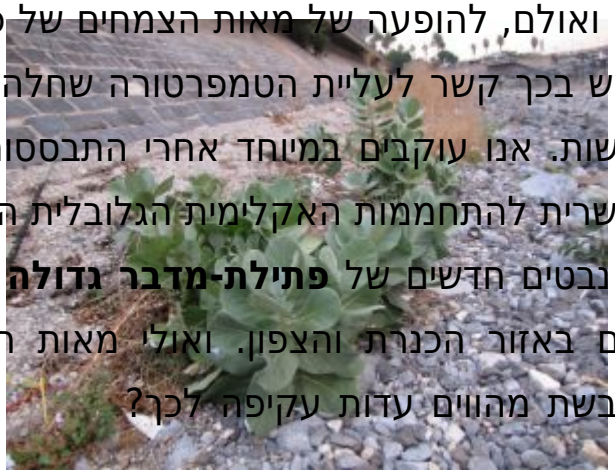

אנו קוראים לחובבי הטבע ואנשי חוג כלנית לפקוח עין ולדווח על פרטים נוספים של פתילת-מדבר באתרים שבהם היא לא הייתה ידועה עד כה.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: פורת ד ושמידע א 2017 מאות נבטי פתילת-מדבר Calotrpis procera גדולה בחוף הכנרת – האם רמז להתחממות האקלים?, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 4.

מאות נבטי פתילת-מדבר Calotrpis procera גדולה בחוף הכנרת – האם רמז להתחממות האקלים?